

SCENARIUSZ WAKACYJNYCH ZAJĘĆ PROFILAKTYCZNYCH „RADOŚĆ BEZ ALKOHOLU”

Cele:

1. Edukacja młodzieży w zakresie przekonań dotyczących picia alkoholu.
2. Wprowadzenie (przypomnienie) zasady niespożywania alkoholu obowiązującej na koloniach i obozach.
3. Przed realizacją programu zalecamy odbycie rozmowy z kierownikiem, kadrami dydaktyczną celem przypomnienia o obowiązującym całkowitym zakazie używania alkoholu. Kadra kolonijna powinna jasno określić konsekwencje za picie alkoholu na koloniach.

Adresaci:

dzieci i młodzież, uczniowie gimnazjów i szkół średnich w wieku od 12 do 18 lat.

Miejsce i czas realizacji:

wakacyjny program profilaktyczny „Radość bez alkoholu” przewidziany jest do realizacji w czasie wakacji, w miejscach, gdzie są zorganizowane różne formy wypoczynku dla młodzieży, np.: kolonie, obozy, półkolonie, biwaki, festyny, koncerty itp.

Wstępne uwagi dla realizatora:

Drogi Realizatorze akcji wakacyjnej „Pomarańczowa Akcja Letnia” zanim przystąpisz do realizacji programu „Radość bez alkoholu”, proponujemy Ci zapoznanie się z kilkoma zamieszczonymi poniżej uwagami. Wskazówki te ułatwią Ci pracę i uczynią ją bardziej owocną.

- Podkreśl, że zajęcia mają charakter zabawy wakacyjnej.
- Zapoznaj się szczegółowo ze scenariuszem spotkania i wszystkimi materiałami.
- Pamiętaj, że to Ty jesteś głównym ekspertem i udzielasz rozstrzygających odpowiedzi dotyczących twierdzeń poddawanych do dyskusji w naszym programie.

Przebieg spotkania:

Przywitanie. Przedstawienie tematu, celu spotkania i obowiązujących zasad. Czas: około 9 minut.

- Na początku przywitaj wszystkich serdecznie, krótko opisz cel tego spotkania.
- Zaprosz wszystkich uczestników do wspólnej zabawy.
- Możesz powiedzieć coś o sobie. Ułatwi Ci to nawiązanie kontaktu i pozwoli na zintegrowanie grupy.
- Omów, na czym będą polegały zajęcia. Powiedz, że będziesz odczytywał kolejno każde z 5 twierdzeń, a uczestnicy mają za zadanie rozstrzygnąć, co jest prawdą, co fałszem. Uczestnicy przez chwilę zastanawiają się nad decyzją i przechodzą do dwóch przeciwległych stron sali (można je oznaczyć napisami „prawda” i „fałsz”). Po jednej stronie stają ci, którzy odpowiedzieli twierdząco, po przeciwnej – ci którzy udzielili odpowiedzi przeczącej.
- Każda grupa przez chwilę określa swoje argumenty, a następnie prezentuje je głośno. Trwa krótka dyskusja, w której Ty ostatecznie występujesz w roli eksperta.

Element spotkania	Treści edukacyjne	Uwagi dla realizatora	Czas trwania
<p>Twierdzenie nr 1</p> <p>„Napoje alkoholowe sprzedawane w sklepach zawierają szkodliwą substancję chemiczną”.</p>	<p>PRAWDA <u>Uzasadnienie:</u> 1. Alkohol jest substancją chemiczną, która nazywa się ETANOL (jego wzór chemiczny to C_2H_5OH) i występuje we wszystkich napojach alkoholowych: piwie, winie, szampanie, wódce i drinkach. Etanol, niezależnie w którym z wymienionych napojów występuje, jest zawsze ten sam i działa tak samo: – w półlitrowej puszcze piwa jest 29 g ETANOLU; – w „pięćdziesiątce” wódki jest 20 g ETANOLU; – w dużym kieliszku wina jest 12 g ETANOLU. 2. ETANOL jest „usypiaczem”, działa toksycznie, osłabia pracę mózgu i zatrąwa biologiczne środowisko człowieka.</p>	<p>– Przeczytaj na głos twierdzenie nr 1. – Pozwól uczestnikom zastanowić się przed udzieleniem odpowiedzi, poczekaj, aby zdążyli zająć miejsca zgodnie z własnym wyborem. – Następnie daj czas, aby każda z grup przygotowała własne argumenty i mogła przekonywać się wzajemnie. – Pamiętaj, że jeżeli nie wszystko zostało powiedziane przez młodzież, Twoim zadaniem jest to dopowiedzieć, jednoznacznie rozstrzygając, co jest prawdą. Zadbaj o to, aby informacje wypisane w rubryce „treści edukacyjne” zostały powiedziane. – Jeżeli w trakcie dyskusji ktoś chciałby zmienić zdanie, jest to możliwe.</p>	<p>5 min.</p>
<p>Twierdzenie nr 2</p> <p>„Sprzedawca podający alkohol osobie niepełnoletniej popełnia przestępstwo”.</p>	<p>PRAWDA <u>Uzasadnienie:</u> 1. Polskie prawo zabrania sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18. roku życia. 2. Każdy kto sprzedaje alkohol osobie niepełnoletniej popełnia przestępstwo (określone w art. 43 w związku z art. 15 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi)*. 3. W przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy. 4. Za złamanie prawa i sprzedanie alkoholu osobie niepełnoletniej sprzedawca powinien ponieść przewidzianą ustawowo karę i utracić koncesję na sprzedaż alkoholu.</p>	<p>Ważne jest podkreślenie roli sprzedawców w ograniczaniu dostępności alkoholu dla nieletnich. Szczególnie w okresie wakacji ta dostępność zdecydowanie się zwiększa, naszym celem jest więc zwrócenie uwagi na łamanie prawa i niebezpieczeństwa wynikające z tego dla młodzieży. Wyjaśnij, że sprzedaż alkoholu nie dotyczy wyłącznie sklepów, ale również restauracji, pubów, klubów, stanowisk zorganizowanych na koncertach lub w miejscach rekreacji na wolnym powietrzu.</p>	<p>5 min.</p>
<p>Twierdzenie nr 3</p> <p>„Piwo jest mniej szkodliwym alkoholem”.</p>	<p>FALSZ <u>Uzasadnienie:</u> 1. Alkohol zawarty w piwie jest taki sam i działa tak samo jak ten w wódce, drinku czy winie, i tak samo szkodzi. 2. Wielu młodych ludzi nigdy nie zdecydowałoby się na wypicie kieliszka wódki, dopuszczają jednak wypicie butelki piwa, mimo że jest w niej tyle samo alkoholu. 3. W Polsce nie ma piwa bezalkoholowego, to które możesz kupić w sklepach zawiera alkohol. Nawet w tym bezalkoholowym jest do 1,5% alkoholu.</p>	<p>Młodzi ludzie i dorośli w dużej mierze mają przekonanie, że piwo nie jest alkoholem. Jeżeli nawet wiedzą, że jest to alkohol, to nadal są przekonani, że jest on bezpieczny, co jest oczywiście nieporozumieniem. To twierdzenie ma być początkiem zmiany przekonań dotyczących piwa. – Pozwól uczestnikom na wzajemną wymianę poglądów i ewentualne spory. – Po głosowaniu pamiętaj o przekazaniu prawidłowej odpowiedzi.</p>	<p>5 min.</p>

Element spotkania	Treści edukacyjne	Uwagi dla realizatora	
<p>Twierdzenie nr 4</p> <p>„Alkohol pomaga w przyjaźni i miłości”.</p>	<p>FALSZ <u>Uzasadnienie:</u> 1. Wypicie piwa czasami może ułatwić nawiązanie znajomości czy zaistnienie w grupie rówieśników, ale wiąże się z tym duże ryzyko. 2. Alkohol zmienia zachowanie i uczucie ludzi. Nie jesteś sobą pod wpływem alkoholu, nie masz realnego odbioru rzeczywistości, dlatego wybór osoby z którą nawiązujesz relację może być niewłaściwy. 3. Trudno jest nawiązać głębokie przyjaźnie czy miłość, kiedy towarzyszy temu alkohol. Jeszcze trudniej je pielęgnować.</p>	<p>To jest trudne pytanie, dotyczące subtelnych relacji. Ważne jest, abyś nie unikał zagłębiania się w dyskusję.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pamiętaj, że dla wielu młodych ludzi zawieranie nowych znajomości, umówienie się na randkę jest bardzo trudne. – Podkreśl rolę tej szczególnej więzi, ważnej dla każdego człowieka. 	
<p>Twierdzenie nr 5</p> <p>„Alkohol może zmienić Twoje zachowanie”.</p>	<p>PRAWDA <u>Uzasadnienie:</u> 1. Alkohol przedostaje się do mózgu i układu nerwowego. Usypia „wewnętrzne hamulce” i powoduje, że robimy różne rzeczy, których nie zrobilibyśmy na trzeźwo. 2. Wypity alkohol zmienia nasze: <ul style="list-style-type: none"> – myśli, – zachowania, – uczucia. 3. Po wypiciu alkoholu rośnie ryzyko wystąpienia poniższych sytuacji: <ul style="list-style-type: none"> – „urwanie się filmu”, – ryzykowny seks, HIV, choroby weneryczne, przypadkowa ciąża, gwałt, – bycie ofiarą przestępstwa i wykorzystania, – konflikt z rodzicami, wychowawcami i nauczycielami, – utrata przyjaciół, odrzucenie w grupie kolegów i koleżanek, – konflikt z ważnymi osobami, np. dziewczyną lub chłopakiem, których bardzo lubią. </p>	<ul style="list-style-type: none"> – Ważne jest, żebyś podkreślił prawdę o alkoholu, który tak zmienia ludzi, że nigdy nie byłiby uczestnikami powyższych sytuacji na trzeźwo. – Młodzież często jest przekonana, że takie sytuacje nie wydarzą się w ich życiu. – Nie powinieneś straszyć uczestników „katastroficznymi wizjami”, lecz porozmawiać z młodzieżą o możliwości wystąpienia wymienionych zdarzeń w ich życiu. 	

Podsumowanie i zakończenie spotkania:

W trakcie zajęć uczestnicy sami zauważyli szkody wynikające z picia alkoholu.

- Podkreśl, że dla bezpieczeństwa na obozie, kolonii itp., obowiązuje zasada niezazywania używek (alkoholu, narkotyków, papierosów).
- Uświadom odbiorcom programu znaczenie subtelnych strat rozwojowych, które dotyczą młodych ludzi sięgających po używki.
- Poinformuj o ogólnopolskiej infolinii „Pomarańczowa Linia” 0 801 14 00 68. Telefon działa codziennie w godz. 12.00–20.00, opłata wynosi 33 grosze niezależnie od czasu trwania rozmowy. Z konsultantami „Pomarańczowej Linii” możesz porozmawiać o problemach wynikających z picia alkoholu przez młodzież.
- Podziękuj młodzieży za czynny udział w spotkaniu. Zaprosz do zapoznania się z plakatami i broszurami. Nie zapomnij o broszurach i plakatach dla wychowawców. **Całe spotkanie trwa około 45 minut.**

** W scenariuszu odwołujemy się do obecnie istniejących przepisów znowelizowanej Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dotyczą one m.in. odpowiedzialności sprzedawców w kwestii sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim oraz uprawnień do legitymowania w przypadku wątpliwości co do wieku nabywcy.*